

HZZO z riznice, HZZO v riznicu

DR. SC. TRPIMIR GOLUŽA
PREDSJEDNIK HRVATSKE
LIJEČNIČKE KOMORE

Put u pakao nekad je popločen dobrim namjerama, pogotovo ako je trasiran neznanjem, nepromišljenošću i brzopletošću. Loše namjere ljudi koji su na položaju da mogu odlučivati čine taj put vrlo izvjesnim

Ovaj su mjesec dva događaja iz hrvatskog zdravstva vjerno oslikala stanje duha hrvatskog društva, ali i razotkrila stvarne namjere te pokazala kolika je spremnost državne politike da u praksi oživotvori opetovano proklamirana obećanja o uvođenju reda i sređivanju stanja u zdravstvenom sustavu. Duh nam je licemjerman, a spremnosti izgleda da baš i nema!

Lijek dinutuximab beta bio je potpuna nepoznanica za 99,99 posto građana Republike Hrvatske, sve dok se početkom lipnja nije razvila prava medijska hajka kako bi se taj lijek odobrio za liječenje sedmero djece oboljele od rijetkoga zloćudnog tumora izrazito loše prognoze. Intimna ispovijed ravnatelja zagrebačke Klinike za dječje bolesti „o ljudskoj nepodnošljivosti odlučivanja kojem djetetu pomoći, a kojem ne“, plasirana kroz čitane hrvatske dnevne novine, bila je svojevrsan okidač za sveobuhvatnu društvenu reakciju. U javnosti je nevjerojatnom brzinom nastala mučna atmosfera kako bešćutna zdravstvena administracija ne želi teško bolesnoj djeci omogućiti lijek koji bi ih izliječio. Stvorio se svojevrsan front brojnih dobronamjernih, plemenitih ljudi, čije znanje o lijeku graniči s njihovom sposobnošću točnog izgovaranja njegova imena, usmjeren prema Ministarstvu zdravstva. Plemeniti laici, naoružani dobrom namjerom, hrabro su i neprikosnoveno u javnosti nametnuli svoj stav kako sva oboljela djeca moraju, o trošku Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, dobiti pametni i skupi lijek koji stoji više od deset milijuna kuna. Pritom se nisu niti najmanje vodili spoznajom da je svaki lijek u većem ili manjem opsegu i otrov, niti su si postavili pitanje hoće li taj lijek više pomoći no što će nanijeti štete oboljelom djetetu. Istine radi, radi se o lijeku koji je Europska agencija za lijekove odobrila tek prije mjesec dana. U većini zemalja EU-a lijek nije niti dostupan na tržištu niti je započelo njegovo korištenje u zdravstvenim sustavima. Dinutuximab beta može se staviti u promet samo u iznimnim okolnostima, njegova djelotvornost nije potpuno utvrđena, a sa sigurnošću je dokazano da može prouzročiti ozbiljne i po život ugrožavajuće nuspojave.

Zanimljivo je da se u istoj državi prije godinu dana velika većina ljudi oštro usprotivila ideji da se za 19 kuna poveća cijena dopunskog zdrav-

stvenog osiguranja i na taj način osnaži financijska sposobnost zdravstvenog sustava između ostalog i za nabavku tzv. skupih lijekova. Očito je u Hrvatskoj puno teže odreći se vlastitih 19 kuna, nego 10 milijuna kuna nekog „imaginarnog“ državnog novca.

Bivši i trenutni ministar financija prošli su se tjedan u Hrvatskom saboru, tijekom rasprave o godišnjem izvještaju o izvršenju državnog proračuna za 2016. godinu, usuglasili da bi, nakon nepune tri godine izvanproračunskog života, HZZO trebalo ponovo uvesti u državnu riznicu. Bivši je asistirao riječima: „Mislim da je došlo vrijeme da se HZZO vrati natrag u državnu riznicu i da sva raspoloživa sredstva budu na uporabu onima koji ih koriste“, na što je trenutni poentirao zaključkom kako je „evidentno da izdvajanje HZZO-a iz državne riznice nije riješilo nikakve probleme u samom zdravstvu“. S obzirom na to da su oba gospodina do savršenstva razvila kulturu neuplaćivanja zdravstvu za zdravstvo namjenski prikupljenih sredstava, nije teško zaključiti tko je zapravo taj „kojem bi bila na uporabi sva raspoloživa sredstva“ i kako bi taj „riješio probleme u samom zdravstvu“. Vjerojatno politikom koju su i dosad manje ili više prikriveno provodili, a u kojoj su namjenska sredstva HZZO-a bila nenamjenski plasirana za rješavanje dubioza u državnom proračunu i rješavanje državne nelikvidnosti. Postoji opravdana sumnja da je inicijativa dokazanih financijskih stručnjaka i ekonomskih eksperata za ponovni ulazak HZZO-a u riznicu zapravo nastojanje za uspostavljanjem financijskog obrasca netransparentnog prikazivanja državnog deficita. Sprema li nam se zdravstveni Agrokrok?

Transparentnost financijskog poslovanja preduvjet je uvođenja reda u cjelokupni zdravstveni sustav. HZZO ne smije biti „kasicica prasicica“ za krpanje rupa u državnom proračunu, već treba biti odgovoran zdravstveni osiguravatelj koji će svojim javnim i racionalnim načinom poslovanja biti jedan od jamaca ukupne održivosti zdravstvenog sustava.

Put u pakao nekad je popločen dobrim namjerama, pogotovo ako je trasiran neznanjem, nepromišljenošću i brzopletošću. Loše namjere ljudi koji su na položaju da mogu odlučivati čine taj put vrlo izvjesnim.